

Nr 473.

Av herr Lundqvist, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Rörande inkomstbeskattningen för villaägare — ägare av en- och tvåfamiljsfastigheter — föreslås i proposition nr 187 vissa ändringar. Dessa går ut på att inkomsttaxeringen vad gäller fastigheten skall ske schablonmässigt så att intäkten upptages till 3 procent av taxeringsvärdet, varefter avdrag endast får ske för gäldränta och eventuell tomträttsavgäld.

Syftet med omläggningen angives vara att i första hand erhålla en förenkling av taxeringen. Däremot är meningen icke att åstadkomma någon skärpning av beskattningen. Departementschefen anför sålunda att "ett sådant procenttal bör väljas att den framräknade inkomsten i genomsnitt icke blir högre än den inkomst, som framkommer vid beräkning enligt nuvarande regler och metoder". Ett motsvarande uttalande har gjorts av 1950 års skattelagssakkunniga, vilka utfört den utredning varpå propositionen grundats.

En närmare granskning av de siffermässiga beräkningarna rörande verkningarna av det framlagda förslaget visar emellertid, att ett genomförande därav skulle leda till en avsevärd höjning av underlaget för beskattningen ifråga om villafastigheter. Beträffande 6 av skattelagssakkunniga undersökta kommuner eller kommundelar uppgår sålunda den sammanlagda nettointäkten (nettointäkt utöver underskott) enligt gällande ordning till 24 676 kronor. Enligt det av de sakkunniga framlagda förslaget, vilket byggde på de före 1952 års allmänna fastighetstaxering gällande taxeringsvärdena och en till 3,5 procent schablonmässigt fastställd intäkt, skulle nettointäkten ha uppgått till 189 228 kronor. Detta betyder mer än sjudubbling av den tidigare nettointäkten.

Det av departementschefen förordade procenttalet 3 innebär icke någon reell lättnad i förhållande till de sakkunnigas förslag. Höjningen av taxeringsvärdena, vilken i avsevärd utsträckning överstiger 50 procent, får nämligen den betydelsen att intäkten trots det sänkta talet blir betydligt högre än enligt de sakkunnigas beräkningar.

I propositionen redovisas resultatet beträffande 5 av de kommuner eller kommundelar som ingått i de sakkunnigas undersökningar. Undantagen är en kommun, där taxeringen av villainkomsterna visat ett underskott. Jämförelse har skett med resultatet enligt 1951 års taxeringar,

omräknat på grundval av de höjda taxeringsvärdena och efter ett bruttohyresvärde av 5 procent.

Genom denna omräkning erhålles en betydande ökning av nettointäkten. Trots detta ligger resultatet lägre än det som erhålles med tillämpning av departementschefens förslag. Enligt den förra metoden kommer man nämligen upp till en sammanlagd nettointäkt av 141 848 kronor men enligt departementschefens förslag till 212 161 kronor. Ökningen uppgår alltså till 50 procent.

Den reella betydelsen av den här redovisade skatteskärpningen är att villaägarens bostadskostnader stiger. Detta måste betecknas såsom föga önskvärt med hänsyn till att det för hyresgäster i stort sett råder hyresstopp. På grund härav kan jag icke finna departementschefens förslag acceptabelt. Skall en schablonregel överhuvudtaget genomföras i detta avseende — vilket ur principiella synpunkter icke ter sig tilltalande — måste procenttalet uppenbarligen sättas lägre än 3. För min del vill jag förorda procenttalet 2.

Under återopandande av vad jag här anförd hemställer jag,

att riksdagen — under förutsättning att proposition nr 187 av riksdagen i princip godtages — måtte besluta sådan ändring av 24 § 2 mom. första stycket enligt propositionen att detta författningsrum får följande lydelse:

24 §.

2 mom. Är annan fastighet inrättad till bostad åt en familj jämte personliga tjänare (enfamiljsfastighet) eller två familjer jämte personliga tjänare (tvåfamiljsfastighet) och föreligger ej fall, som avses nedan i sista stycket, skall såsom intäkt av fastigheten upptagas ett belopp motsvarande för helt år räknat två procent av fastighetens taxeringsvärde året näst före taxeringsåret. Finnes ej taxeringsvärde åsatt för året näst före taxeringsåret, beräknas intäkten på grundval av fastighetens värde, uppskattat enligt de grunder, som gällt för åsättande av taxeringsvärde för året näst före taxeringsåret.

Stockholm den 25 april 1953.

R. Lundqvist.